

MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT.

RIJKSWATERSTAAT

**REGLEMENT voor de
AANBESTEDING van DIENSTVERLENING**

RAD-1998

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm en op welke wijze ook, en evenmin in een retrievalstelsel worden opgeslagen, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat.

No parts of this publication may be reproduced and/or made public in any form whatsoever, included printed photostatic and microfilm, stored in a retrieval system, without prior permission in writing from the Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat (Ministry of Transportation and Public Works in the Netherlands).

© Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
HOOFDSTUK I ALGEMEEN	5
ARTIKEL 2 TERMIJEN	5
ARTIKEL 3 TOEPASSELIJKHEID	5
ARTIKEL 4 WIJZE VAN AANBESTEDING	6
ARTIKEL 5 UITSLUITING VAN DEELNEMING AAN EEN AANBESTEDING	6
HOOFDSTUK II OPENBARE AANBESTEDING	7
ARTIKEL 6 OMSCHRIJVING	7
ARTIKEL 7 AANKONDIGING; BEKENDMAKING	7
ARTIKEL 8 AANBESTEDINGSDOCUMENTEN	7
ARTIKEL 9 INLICHTINGEN	7
ARTIKEL 10 INSCHRIJVING	8
ARTIKEL 11 INSCHRIJVINGSBIJLET	8
ARTIKEL 12 INSCHRIJVING OP DIENSTVERLENING VERDEELD IN PERCELEN	8
ARTIKEL 13 GEZAMENLIJKE INSCHRIJVING	8
ARTIKEL 14 INSCHRIJVING ONDER VOORWAARDEN	9
ARTIKEL 15 ALTERNATIEVE AANBIEDINGEN	9
ARTIKEL 16 INSCHRIJVING OP VARIANTEN	9
ARTIKEL 17 TERMIJN VAN GESTANDDOENING	9
ARTIKEL 18 VERDUIDELIJKING VAN DE AANBIEDING	9
ARTIKEL 19 AANBESTEDING	9
ARTIKEL 20 PROCES-VERBAAL VAN AANBESTEDING	10
ARTIKEL 21 ONGELDIGHEID VAN DE INSCHRIJVINGEN	10
ARTIKEL 22 KEUZE OPDRACHTNEMER	10
ARTIKEL 23 OPDRACHT	10
HOOFDSTUK III AANBESTEDING MET VOORAFGAANDE SELECTIE	12
ARTIKEL 24 OMSCHRIJVING	12
ARTIKEL 25 AANKONDIGING; BEKENDMAKING	12
ARTIKEL 26 AANMELDING ALS GEGADIGDE; UITNODIGING TOT INSCHRIJVING	12
ARTIKEL 27 VERZENDING UITNODIGING TOT INSCHRIJVING	13
ARTIKEL 28 INSCHRIJVING EN AANBESTEDING	13
HOOFDSTUK IV ONDERHANDELINGSPROCEDURE NA VOORAFGAANDE BEKENDMAKING	14
ARTIKEL 29 OMSCHRIJVING	14
ARTIKEL 30 AANKONDIGING; BEKENDMAKING	14
ARTIKEL 31 AANMELDING ALS GEGADIGDE	14
ARTIKEL 32 UITNODIGING TOT HET VOEREN VAN OVERLEG	14
ARTIKEL 33 OVERLEG OVER DIENSTVERLENING EN DE VOORWAARDEN	14
ARTIKEL 34 UITNODIGING TOT INSCHRIJVING	15
ARTIKEL 35 VERZENDING UITNODIGING TOT INSCHRIJVING	15
ARTIKEL 36 INSCHRIJVING EN AANBESTEDING	15
ARTIKEL 37 ONDERHANDELINGEN NA DE INSCHRIJVING	15
ARTIKEL 38 KEUZE OPDRACHTNEMER	16
ARTIKEL 39 OPDRACHT	16
HOOFDSTUK V ONDERHANDELINGSPROCEDURE ZONDER VOORAFGAANDE BEKENDMAKING	17
ARTIKEL 40 OMSCHRIJVING	17
ARTIKEL 41 UITNODIGINGEN TOT HET VOEREN VAN OVERLEG	17
ARTIKEL 42 OVEREENKOMSTIGE BEPALINGEN	17
HOOFDSTUK VI ONDERHANDSE AANBESTEDING	18
ARTIKEL 43 OMSCHRIJVING	18
ARTIKEL 44 UITNODIGING TOT INSCHRIJVING	18
ARTIKEL 45 VERZENDING UITNODIGINGEN TOT INSCHRIJVING	18
ARTIKEL 46 INSCHRIJVING EN AANBESTEDING	18
ARTIKEL 47 KEUZE OPDRACHTNEMER	18

HOOFDSTUK VII ONDERHANDSE AANBESTEDING NA SELECTIE	19
ARTIKEL 48 OMSCHRIJVING	19
ARTIKEL 49 SELECTIE EN UITNODIGING	19
ARTIKEL 50 INSCHRIJVING EN AANBESTEDING	19
HOOFDSTUK VIII PUBLICATIEVOORSCHRIFTEN	20
ARTIKEL 51 AANKONDIGING EN BEKENDMAKING; ALGEMEEN	20
HOOFDSTUK IX MOTIVERINGSVERPLICHTINGEN	21
ARTIKEL 52 MOTIVERING NIET-PLAATSEN OPDRACHT OF HERBEGINNEN VAN DE AANBESTEDING	21
ARTIKEL 53 MOTIVERING IN GEVAL VAN ABNORMAAL LAGE INSCHRIJVINGEN	21
ARTIKEL 54 PROCES-VERBAAL VAN OPDRACHTVERLENING	21
ARTIKEL 55 INFORMATIE BETREFFENDE OPDRACHTVERLENING	21
ARTIKEL 56 INLICHTINGEN OVER EVENTUELE ONDERAANNEMING	21
HOOFDSTUK X BESLECHTING VAN GESCHILLEN	22
ARTIKEL 57 GESCHILLEN	22
HOOFDSTUK XI SLOTBEPALING	23
ARTIKEL 58 CITEERTITEL	23
BIJLAGE I	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
MODEL A OPENBARE AANBESTEDING	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
MODEL B AANBESTEDING MET VOORAFGAANDE SELECTIE	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
MODEL C PROCEDURE VAN GUNNING VIA ONDERHANDELINGEN NA VOORAFGAANDE BEKENDMAKING	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
MODEL D GEGUNDE OPDRACHT	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
BIJLAGE II	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
OVERIGE MODELLEN	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
MODEL E INSCHRIJVINGSBIJLET	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
MODEL F STAAT VAN TARIEVEN EN PRIJZEN	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
MODEL G PROCES-VERBAAL VAN AANBESTEDING	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Artikel 1 Aanduidingen, begripsbepalingen

Dit reglement verstaat onder:

aanbesteder: degene die voornemens is dienstverlening op te dragen;

aanbestedingsdocumenten: documenten, waarin opgenomen een beschrijving van de dienstverlening, de daarbij behorende bijlagen en de voor die dienstverlening geldende voorwaarden;

dag: een kalenderdag;

Dienstenrichtlijn: Richtlijn 92/50/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 juni 1992, gewijzigd bij Richtlijn 97/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 1997, betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening;

dienstverlening: een of meer te verlenen diensten en/of te verrichten werkzaamheden;

gegadigde: een natuurlijke of rechtspersoon die zich bij een aanbesteding met voorafgaande selectie of een onderhandelingsprocedure na voorafgaande bekendmaking aanmeldt met het verzoek tot de inschrijving te worden uitgenodigd, dan wel bij een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking wordt uitgenodigd tot het voeren van overleg over dienstverlening en de voorwaarden, dan wel bij een onderhandse aanbesteding of bij een onderhandse aanbesteding na selectie tot inschrijving wordt uitgenodigd;

inschrijver: een natuurlijke of rechtspersoon die door middel van een inschrijving aanbiedt dienstverlening te verrichten;

nota van inlichtingen: een of meer nota's die van verstrekte inlichtingen zijn opgemaakt;

opdrachtgever: degene die dienstverlening heeft opgedragen;

opdrachtnemer: een inschrijver aan wie dienstverlening is opgedragen;

proces-verbaal van aanwijzing: een verslag waarin de bij een aanwijzing ter plaatse verstrekte gegevens zijn vastgelegd.

Artikel 2 Termijnen

1. Indien een in dit reglement in dagen genoemde termijn ingaat op het ogenblik waarop een gebeurtenis of handeling plaatsvindt, wordt de dag waarop deze gebeurtenis of handeling plaatsvindt niet in deze termijn begrepen.
2. Een in dit reglement genoemde termijn gaat in bij de aanvang van het eerste uur van de eerste dag ervan en eindigt bij het einde van het laatste uur van de laatste dag daarvan.
3. Indien de laatste dag van een in dit reglement genoemde termijn op een algemeen erkende, of door de overheid dan wel bij of krachtens een voor de aanbesteder van belang zijnde collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, vakantiedag of andere vrije dag valt, eindigt de termijn bij het einde van het laatste uur van de eerstvolgende werkdag.

Artikel 3 Toepasselijkheid

1. Indien een aanbesteding volgens dit reglement zal geschieden, wordt dit in de aankondiging en de bekendmaking, of indien geen aankondiging en bekendmaking plaatsvinden, in de uitnodiging vermeld.
2. Indien toepassing is gegeven aan het eerste lid, wordt degene die tegenover de aanbesteder blijkt heeft gegeven voornemens te zijn op dienstverlening in te schrijven of deel te nemen aan de selectie dan wel aan het overleg over dienstverlening en de voorwaarden, geacht te hebben ingestemd met de toepasselijkheid van dit reglement.
3. Op een aanbesteding die volgens dit reglement geschiedt, is het Nederlandse recht van toepassing.
4. De aanbestedingen als genoemd in artikel 4, eerste lid, onder a tot en met d, vinden plaats met

inachtneming van de bepalingen van de Dienstenrichtlijn.

Daarbij geldt dat:

- bij strijdigheid tussen het bepaalde in dit reglement en het bepaalde in de Dienstenrichtlijn, het bepaalde in de Dienstenrichtlijn prevaleert;
- in zoverre dit reglement daarin niet voorziet de bepalingen van de Dienstenrichtlijn gelden.

Artikel 4 Wijze van aanbesteding

1. Aanbesteding van dienstverlening kan plaatsvinden als:
 - a. openbare aanbesteding (een openbare procedure als bedoeld in de Dienstenrichtlijn);
 - b. aanbesteding met voorafgaande selectie (een niet-openbare procedure als bedoeld in de Dienstenrichtlijn);
 - c. onderhandelingsprocedure na voorafgaande bekendmaking;
 - d. onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking;
 - e. onderhandse aanbesteding;
 - f. onderhandse aanbesteding na selectie.
2. De in het eerste lid, onder c en d, genoemde aanbestedingsvormen worden slechts toegepast in de gevallen genoemd in artikel 11, tweede en derde lid, van de Dienstenrichtlijn.

Artikel 5 Uitsluiting van deelneming aan een aanbesteding

Van deelneming aan een aanbesteding van dienstverlening kan worden uitgesloten een ieder die in de omstandigheden verkeert als genoemd in artikel 29, onder a tot en met g, van de Dienstenrichtlijn.

HOOFDSTUK II OPENBARE AANBESTEDING

Artikel 6 Omschrijving

Een openbare aanbesteding is een aanbesteding, die algemeen bekend wordt gemaakt en waarbij een ieder kan inschrijven.

Artikel 7 Aankondiging; bekendmaking

1. De aanbesteder doet het voornemen om dienstverlening openbaar aan te besteden door middel van een aankondiging bekendmaken in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen. Hij kan dit voornemen tevens bekend maken in de Nederlandse Staatscourant of in een landelijk verspreid vakblad. Hij kan voorts dit voornemen op andere wijze bekendmaken. De termijn tussen de dag van verzending van de aankondiging en de dag van aanbesteding bedraagt ten minste 52 dagen.
2. De termijn bedoeld in het eerste lid kan worden verkort indien de aanbesteder een vooraankondiging, als bedoeld in de Dienstenrichtlijn, in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen heeft doen bekendmaken.
De verkorte termijn dient voor inschrijvers lang genoeg te zijn om een geldige aanbieding te doen. De verkorte termijn bedraagt in het algemeen 36 dagen en niet minder dan 22 dagen na de dag van verzending van de aankondiging.
3. De aankondiging en de bekendmaking, bedoeld in het eerste lid, worden opgesteld overeenkomstig model A van de bij dit reglement behorende bijlage I.

Artikel 8 Aanbestedingsdocumenten

1. In de aanbestedingsdocumenten worden de naam en het adres van de aanbesteder vermeld.
2. De aanbestedingsdocumenten dienen uiterlijk 10 dagen na de datum van verzending van de aankondiging, bedoeld in artikel 7, eerste lid, tot het tijdstip van de aanbesteding voor een ieder ter inzage te liggen. Voor zover tijdig aangevraagd, moet de aanbesteder een ieder die een daartoe strekkend verzoek heeft gedaan, binnen 6 dagen na ontvangst van dat verzoek, de aanbestedingsdocumenten tegen betaling van een door de aanbesteder te bepalen bedrag toezenden. Indien de aanbestedingsdocumenten wegens hun omvang niet kunnen worden verstrekt binnen deze termijn dienen de in artikel 7, eerste en tweede lid, genoemde termijnen dienovereenkomstig te worden verlengd.
3. In de aanbestedingsdocumenten worden alle maatschappelijke, technische, organisatorische en financieel-economische eisen vermeld, waaraan een inschrijver op zowel de dag van aanbesteding als de dag van opdrachtverlening moet voldoen, alsmede de gegevens die door de inschrijver moeten worden overgelegd om in aanmerking te kunnen komen voor de opdracht tot dienstverlening.
4. Indien de aanbesteder zich het recht voorbehoudt dienstverlening op te dragen aan de inschrijver met de economisch meest voordelige aanbieding, bedoeld in artikel 22, derde lid, onder b, worden alle gunningscriteria die anders zijn dan het gunningscriterium van de laagste prijs, in de aanbestedingsdocumenten vermeld. In dat geval worden voorts in de aanbestedingsdocumenten de gegevens vermeld die door de inschrijver moeten worden overgelegd om in aanmerking te komen voor de opdracht tot dienstverlening. De aanbesteder vermeldt de gunningscriteria zo mogelijk in afnemende volgorde van het belang dat hij er aan hecht.

Artikel 9 Inlichtingen

1. Van de verstrekte inlichtingen - voor zover die dienen tot aanvulling of wijziging van de aanbestedingsdocumenten dan wel de kosten, de duur of de wijze van dienstverlening kunnen beïnvloeden - en van de vragen die schriftelijk zijn gesteld door degenen die jegens de aanbesteder blijk hebben gegeven voornemens te zijn op dienstverlening in te schrijven of bij die dienstverlening belang hebben, wordt door of namens de aanbesteder een nota van inlichtingen opgemaakt.
2. Van de gehouden aanwijzing ter plaatse wordt door of namens de aanbesteder een proces-verbaal van aanwijzing opgemaakt.
3. De nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing worden door of namens de aanbesteder ondertekend en liggen ter inzage gedurende ten minste 7 dagen voorafgaand aan de dag van de aanbesteding op de in de bekendmaking, bedoeld in artikel 7, aangegeven plaats of plaatsen.

Uiterlijk 6 dagen voorafgaand aan de dag van de aanbesteding worden door of namens de aanbesteder van de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing afschriften verstrekt aan een ieder, die jegens de aanbesteder blijkt gegeven voornemens te zijn op dienstverlening in te schrijven of bij die dienstverlening belang heeft.

Indien de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing wegens hun omvang niet binnen uiterlijk 6 dagen voorafgaand aan de dag van de aanbesteding kunnen worden verstrekt dienen de termijnen, genoemd in artikel 7, eerste en tweede lid, dienovereenkomstig te worden verlengd.

4. Indien de inschrijvingen slechts na een bezichtiging ter plaatse of na inzage ter plaatse van een of meer aanbestedingsdocumenten kunnen worden gedaan, dienen de termijnen genoemd in artikel 7, eerste en tweede lid, dienovereenkomstig te worden verlengd.
5. In de gevallen, bedoeld in het derde lid, laatste volzin, en het vierde lid, wordt in de nota van inlichtingen een nieuw tijdstip voor de aanbesteding vermeld, welk tijdstip de aanbesteder onverwijld doet bekendmaken op de wijze, bedoeld in artikel 7, eerste lid.
6. Alle verstrekte inlichtingen of gegeven aanwijzingen als bedoeld in dit artikel zijn, voor zover die inlichtingen of aanwijzingen zijn opgenomen in de nota van inlichtingen of in het proces-verbaal van aanwijzing, voor elke inschrijver bindend.

Artikel 10 Inschrijving

1. De aanbesteding geschiedt bij inschrijving.
2. Het inschrijvingsbiljet moet in een enveloppe zijn gesloten, die op duidelijke wijze dient te zijn voorzien van de vermelding op welke dienstverlening het inschrijvingsbiljet betrekking heeft.
3. Een inschrijver is gerechtigd op het in de bekendmaking vermelde adres zelf het biljet in de daarvoor bestemde afgesloten en verzegelde bus te deponeren.
4. Indien een inschrijver van zijn bevoegdheid, bedoeld in het derde lid, geen gebruik maakt, wordt het inschrijvingsbiljet, na ontvangst op het in de bekendmaking vermelde adres, door of namens de aanbesteder in de bus gedeponereerd.
5. Het inschrijvingsbiljet mag tot het tijdstip van de aanbesteding in de bus worden gedeponereerd.
6. Een inschrijver draagt het risico van de goede en tijdige aanwezigheid van zijn biljet in de bus.
7. Een inschrijver kan tot het tijdstip van de aanbesteding door middel van een duidelijke, ondertekende verklaring, waarmee op dezelfde wijze dient te worden gehandeld als met het inschrijvingsbiljet, zijn inschrijving intrekken.

Artikel 11 Inschrijvingsbiljet

1. Elk inschrijvingsbiljet moet door de inschrijver zijn ondertekend en zijn ingericht volgens model E van de bij dit reglement behorende bijlage II, tenzij in de aanbestedingsdocumenten anders is aangegeven.
2. Indien in de aanbestedingsdocumenten is bepaald dat de inschrijver bij zijn inschrijving tarieven of prijzen moet opgeven, moet een door de inschrijver ondertekende staat, ingericht volgens model F van de bij dit reglement behorende bijlage II, bij het inschrijvingsbiljet worden gevoegd, tenzij in de aanbestedingsdocumenten anders is vermeld.
3. Indien in de aanbestedingsdocumenten of de bekendmaking is bepaald dat de inschrijver bij de inschrijving gegevens als bedoeld in artikel 8, derde en vierde lid, dan wel meer of andere gegevens moet verstrekken, moeten deze gegevens worden gevoegd bij het inschrijvingsbiljet, bedoeld in het eerste lid, waar zij dan onderdeel van uitmaken.

Artikel 12 Inschrijving op dienstverlening verdeeld in percelen

Indien dienstverlening is verdeeld in percelen, kan worden ingeschreven op elk perceel afzonderlijk en - tenzij het tegendeel in de bekendmaking, de aanbestedingsdocumenten of de nota van inlichtingen is bepaald - tevens op een aantal samengevoegde percelen en op het totaal van de percelen. Voor elke inschrijving moet een afzonderlijk inschrijvingsbiljet met de daarbij behorende bescheiden worden ingeleverd.

Artikel 13 Gezamenlijke inschrijving

1. Indien twee of meer inschrijvers tezamen inschrijven, kan, wanneer dienstverlening aan hen tezamen zal worden opgedragen, worden geëist dat zij tezamen een bepaalde rechtsvorm aannemen.
2. Indien twee of meer inschrijvers tezamen inschrijven, zijn zij ieder voor zich hoofdelijk aansprakelijk voor

de nakoming van alle uit de overeenkomst tot dienstverlening voortvloeiende verplichtingen. Zij zijn verplicht in het inschrijvingsbiljet een van hen aan te wijzen om hen in alle opzichten te vertegenwoordigen.

Artikel 14 Inschrijving onder voorwaarden

Indien aan een inschrijving door de inschrijver voorwaarden zijn verbonden, wordt de inschrijving geacht niet te zijn gedaan.

Artikel 15 Alternatieve aanbiedingen

1. Indien de aanbestedder heeft aangegeven dat de opdracht tot dienstverlening zal worden verstrekt aan de inschrijver met de economisch meest voordelige aanbieding (zie artikel 22, derde lid, onder b), staat het een inschrijver vrij om, naast een aanbieding overeenkomstig de aanbestedingsdocumenten en de nota van inlichtingen, bij de inschrijving alternatieve aanbiedingen in te dienen, tenzij in de bekendmaking, bedoeld in artikel 7, of in de aanbestedingsdocumenten anders is bepaald.
2. Een alternatieve aanbieding wordt alleen in beschouwing genomen, indien deze:
 - a. betrekking heeft op een wezenlijke wijziging van de voorgeschreven werkwijze of de hulpmiddelen en
 - b. naar het oordeel van de aanbestedder in kwaliteit ten minste gelijkwaardig is aan hetgeen is voorgeschreven.
3. Een alternatieve aanbieding moet worden ingediend op een afzonderlijk inschrijvingsbiljet waarop duidelijk is aangegeven, dat het inschrijvingsbiljet betrekking heeft op een alternatieve aanbieding. Het inschrijvingsbiljet dient vergezeld te gaan van een duidelijke omschrijving van hetgeen de alternatieve aanbieding inhoudt.
4. Artikel 14 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 16 Inschrijving op varianten

1. Indien in de aanbestedingsdocumenten of in de nota van inlichtingen varianten als zodanig worden omschreven, staat het een inschrijver vrij om op een of meer varianten in te schrijven, tenzij in de aanbestedingsdocumenten of de nota van inlichtingen inschrijving op alle varianten verplicht is gesteld.
2. Een inschrijver dient voor elke variant, waarop hij inschrijft, een afzonderlijk inschrijvingsbiljet in te dienen. De inschrijver geeft op het inschrijvingsbiljet duidelijk aan op welke variant de inschrijving betrekking heeft.
3. Artikel 14 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 17 Termijn van gestanddoening

1. De inschrijver moet zijn aanbieding gestand doen gedurende 60 dagen na de dag, waarop de aanbesteding heeft plaatsgevonden, tenzij in de bekendmaking, de aanbestedingsdocumenten of de nota van inlichtingen een andere termijn is gesteld.
2. De aanbestedder kan verzoeken de termijn van gestanddoening te verlengen. Het verzoek tot verlenging van de termijn van gestanddoening wordt niet gedaan aan de inschrijver die naar het oordeel van de aanbestedder zeer waarschijnlijk niet in aanmerking komt voor de opdracht tot dienstverlening. Aan een zodanig verzoek kan door de inschrijver geen aanspraak op de opdracht worden ontleend.

Artikel 18 Verduidelijking van de aanbieding

Een inschrijver kan zijn aanbieding na het tijdstip van de aanbesteding niet wijzigen of aanvullen, tenzij het de inschrijver betreft aan wie de aanbestedder overweegt dienstverlening overeenkomstig artikel 22, derde lid, op te dragen en de aanbestedder aan deze inschrijver een verzoek tot wijziging of aanvulling heeft gedaan. Aan een zodanig verzoek kan door de inschrijver geen aanspraak op de opdracht worden ontleend.

Artikel 19 Aanbesteding

1. Degene die de aanbesteding houdt, opent (de enveloppen met) de inschrijvingsbiljetten in het openbaar op de plaats en op het tijdstip van de aanbesteding, zoals deze in de bekendmaking, bedoeld in artikel 7, zijn vermeld.
2. Hij leest de namen van de inschrijvers duidelijk op, alsmede de in de inschrijvingsbiljetten genoemde bedragen, voor welke zij aanbieden dienstverlening te willen verrichten. Vervolgens leest hij de namen en de bedragen op, vermeld in de inschrijvingsbiljetten, die betrekking hebben op alternatieve aanbiedingen.
In de op te lezen bedragen is de omzetbelasting niet begrepen.
3. Indien een bedrag zowel in cijfers als in letters is vermeld en deze niet met elkaar overeenstemmen, geldt het bedrag in letters.
4. Van de in het oog vallende onregelmatigheden in de inschrijvingsbiljetten wordt melding gemaakt. Degene, die de aanbesteding houdt, doet evenwel geen uitspraak over de geldigheid of ongeldigheid van de inschrijvingen; de beoordeling hiervan geschiedt door de aanbesteder met inachtneming van artikel 21.

Artikel 20 Proces-verbaal van aanbesteding

1. Van het verloop van de aanbesteding wordt proces-verbaal opgemaakt volgens model G van de bij dit reglement behorende bijlage II. Het proces-verbaal wordt ondertekend door degene die de aanbesteding heeft gehouden.
2. Belangstellenden kunnen op het adres, genoemd in de bekendmaking, bedoeld in artikel 7, het proces-verbaal van aanbesteding inzien of een afschrift hiervan verkrijgen.

Artikel 21 Ongeldigheid van de inschrijvingen

Inschrijvingen die niet voldoen aan de inhoudelijke eisen, gesteld in dit reglement, de bekendmaking, de aanbestedingsdocumenten of de nota van inlichtingen, zijn ongeldig, tenzij die inschrijvingen voldoende zekerheid verschaffen omtrent de aanbieding en de persoon van de inschrijver.

Artikel 22 Keuze opdrachtnemer

1. De aanbesteder is niet verplicht dienstverlening op te dragen.
2. Voor de opdracht tot dienstverlening komen alleen inschrijvers in aanmerking die zowel op de dag van aanbesteding als op de dag van opdrachtverlening voldoen aan de eisen die in de aanbestedingsdocumenten en de bekendmaking zijn vermeld.
3. Onverminderd het tweede lid geschiedt de opdracht tot dienstverlening aan:
 - a. hetzij, de inschrijver die de laagste prijs heeft geboden;
 - b. hetzij, de inschrijver met de economisch meest voordelige aanbieding, indien in de bekendmaking of de aanbestedingsdocumenten overeenkomstig artikel 8, vierde lid, een of meer gunningscriteria zijn vermeld die anders zijn dan alleen de laagste prijs.
4. Een inschrijver kan de aanbesteder schriftelijk verzoeken in kennis te worden gesteld van de redenen die ertoe hebben geleid dat dienstverlening niet aan hem is opgedragen. De aanbesteder deelt binnen 15 dagen na ontvangst van het verzoek aan de verzoeker schriftelijk deze redenen mede alsook de naam van degene aan wie dienstverlening is opgedragen.
5. Voor de opdracht tot dienstverlening volgens een alternatieve aanbieding komt uitsluitend de inschrijver in aanmerking die deze aanbieding heeft gedaan.
6. Indien dienstverlening mede omvat het door een inschrijver maken van een ontwerp, komt voor de opdracht tot dienstverlening volgens een ingediend ontwerp uitsluitend de inschrijver in aanmerking van wie het desbetreffende ontwerp afkomstig is.
7. Indien twee of meer inschrijvers gelijkelijk voor de opdracht tot dienstverlening in aanmerking komen, beslist het lot aan wie van hen de opdracht zal worden verstrekt. De desbetreffende inschrijvers worden er tijdig van in kennis gesteld, dat een loting zal plaatsvinden en waar, wanneer en door wie de loting zal worden gehouden. Zij zijn bevoegd daarbij in persoon of bij gemachtigde aanwezig te zijn.

Artikel 23 Opdracht

1. Indien in de aanbestedingsdocumenten of de nota van inlichtingen niet anders is bepaald komt de overeenkomst tot dienstverlening tot stand door opdracht op grond van het inschrijvingsbiljet, met

- inachtneming van het bepaalde in het tweede, derde en vierde lid.
2. De opdracht geschiedt door de aanbesteder door middel van een schriftelijke mededeling, waaronder tevens wordt verstaan een telegram, telexbericht of telefax. Een telegram, telexbericht of telefax wordt onverwijld per brief door de aanbesteder bevestigd.
 3. De datum van opdracht is die van verzending van de mededeling, bedoeld in het tweede lid.
 4. Tegelijk met of zo spoedig mogelijk na de schriftelijke mededeling, bedoeld in het tweede lid, wordt aan de opdrachtnemer toegezonden een door of namens de opdrachtgever gewaarmerkt:
 - a. afschrift van zijn inschrijvingsbiljet en eventuele staten met tarieven of prijzen;
 - b. afschrift van de aanbestedingsdocumenten;
 - c. afschrift van de nota van inlichtingen;
 - d. afschrift van het proces-verbaal van aanwijzing.
 5. Indien in de aanbestedingsdocumenten of de nota van inlichtingen is vermeld dat de opdracht tot dienstverlening tot stand komt door het tweezijdig ondertekenen van een overeenkomst, geldt als datum van opdracht de datum waarop de overeenkomst door de opdrachtgever is ondertekend.

HOOFDSTUK III AANBESTEDING MET VOORAFGAANDE SELECTIE

Artikel 24 Omschrijving

1. Een aanbesteding met voorafgaande selectie is een aanbesteding, die algemeen bekend wordt gemaakt, waarbij een ieder zich als gegadigde kan aanmelden en waarvoor een aantal gegadigden tot inschrijving kan worden uitgenodigd.
2. Wanneer een aanbesteder de in het eerste lid genoemde wijze van aanbesteding toepast, mag hij het aantal gegadigden vaststellen dat hij voornemens is tot inschrijving uit te nodigen. Dit aantal wordt genoemd in de aankondiging en de bekendmaking, bedoeld in artikel 25, en mag niet minder bedragen dan vijf.
3. Indien van toepassing van het tweede lid wordt afgezien, mag de aanbesteder een minimum en een maximum aangeven waartussen het aantal gegadigden zal liggen dat hij voornemens is tot inschrijving uit te nodigen. Dit minimum aantal en dit maximum aantal worden aangegeven in de aankondiging en de bekendmaking, bedoeld in artikel 25. De aantallen hangen af van de aard van de aan te besteden dienstverlening. Het minimum aantal mag niet minder bedragen dan vijf. Het maximum aantal kan worden vastgesteld op twintig.
4. Het aantal tot inschrijving uit te nodigen gegadigden moet in ieder geval groot genoeg zijn om een daadwerkelijke mededinging te waarborgen.

Artikel 25 Aankondiging; bekendmaking

1. De aanbesteder doet het voornemen om dienstverlening met voorafgaande selectie aan te besteden door middel van een aankondiging bekendmaken in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen. Hij kan dit voornemen tevens bekend maken in de Nederlandse Staatscourant of in een landelijk verspreid vakblad. Hij kan voorts dit voornemen op andere wijze bekendmaken. Bij het bekend maken vermeldt hij dat een ieder zich schriftelijk kan aanmelden om voor een uitnodiging tot inschrijving in aanmerking te kunnen komen.
2. De aankondiging en de bekendmaking, bedoeld in het eerste lid, worden opgesteld overeenkomstig model B van de bij dit reglement behorende bijlage I.
3. De in punt 13 van de in het tweede lid bedoelde aankondiging en bekendmaking te vermelden eisen dienen objectief en eenduidig te zijn en dienen in redelijke verhouding te staan tot de aard en de omvang van de aan te besteden dienstverlening. De eisen dienen in overeenstemming te zijn met het daaromtrent bepaalde in de Dienstenrichtlijn.

Artikel 26 Aanmelding als gegadigde; uitnodiging tot inschrijving

1. De termijn voor de ontvangst van de aanmeldingen wordt door de aanbesteder vastgesteld op ten minste 37 dagen, te rekenen vanaf de datum van verzending van de aankondiging. Gegadigden dienen in dat geval hun aanmelding in per brief, telegram, telexbericht, telefax of telefonisch. In de laatste vier gevallen moet de aanmelding worden bevestigd per brief, die wordt verzonden vóór het verstrijken van de hiervoor genoemde termijn.
2. Wanneer het om dringende redenen onmogelijk is de in het eerste lid bedoelde termijn in acht te nemen, kan de aanbesteder de termijn verkorten tot ten minste 15 dagen, te rekenen vanaf de datum van verzending van de aankondiging. Gegadigden dienen in dat geval hun aanmelding op de snelst mogelijke manier te verzenden. Indien de aanmelding per telegram, telexbericht, telefax of telefonisch geschiedt, dient zij te worden bevestigd per brief die wordt verzonden vóór het verstrijken van de hiervoor genoemde termijn.
3. Tenzij de aanbesteder besluit geen der gegadigden een uitnodiging tot inschrijving te zenden, nodigt hij de gegadigden die voldoen aan de in de aankondiging en de bekendmaking gestelde eisen uit tot inschrijving.
4. Indien de aanbesteder op grond van artikel 24, tweede lid, in de aankondiging en de bekendmaking het aantal gegadigden heeft aangegeven dat hij voornemens is tot inschrijving uit te nodigen en het aantal gegadigden dat voldoet aan de in de aankondiging en de bekendmaking gestelde eisen groter is dan het aangegeven aantal, beslist het lot of een andere objectieve methode wie van hen tot inschrijving zal worden uitgenodigd. Deze methode wordt in de aankondiging en de bekendmaking vermeld. Het aantal gegadigden dat wordt uitgenodigd is dan gelijk aan het aangegeven aantal. Ingeval van loting worden de desbetreffende gegadigden er tijdig van in kennis gesteld, dat een loting zal plaatsvinden en waar, wanneer en door wie de loting zal worden gehouden. Zij zijn bevoegd daarbij in persoon of bij gemacht-

5. Indien de aanbestedder, overeenkomstig artikel 24, derde lid, in de aankondiging en de bekendmaking een minimum en een maximum heeft aangegeven waartussen het aantal gegadigden zal liggen dat hij voornemens is tot inschrijving uit te nodigen en het aantal gegadigden dat voldoet aan de in de aankondiging en de bekendmaking gestelde eisen groter is dan het uit te nodigen aantal, is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
6. De uitnodigingen worden gelijktijdig en schriftelijk aan de daartoe gekozen gegadigden verzonden. Bij de uitnodigingsbrief moeten de aanbestedingsdocumenten worden ingesloten.
7. De uitnodiging tot inschrijving bevat een verwijzing naar de in artikel 25 genoemde bekendmaking en vermeldt:
- waar, wanneer en onder welke voorwaarden extra exemplaren van de aanbestedingsdocumenten verkrijgbaar zijn;
 - waar en wanneer inlichtingen worden gegeven en waar en wanneer een eventuele aanwijzing ter plaatse wordt gehouden;
 - waar en op welke data de aanbestedingsdocumenten, de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing ter inzage liggen;
 - de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen, het adres waar deze moeten worden ingediend en de taal of talen waarin zij moeten worden gesteld;
 - plaats en tijdstip van de aanbesteding;
 - voor zover vereist de in artikel 8, vierde lid, bedoelde gunningscriteria en gegevens.

Artikel 27 Verzending uitnodiging tot inschrijving

- De termijn tussen de dag van verzending van de uitnodigingen, bedoeld in artikel 26, derde lid, en de dag van de aanbesteding bedraagt tenminste 40 dagen. Deze termijn kan worden verkort tot 26 dagen, indien de aanbestedder een vooraankondiging als bedoeld in de Dienstenrichtlijn in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen heeft doen bekend maken.
- Indien de inschrijvingen slechts na een bezichtiging ter plaatse of na inzage van een of meer aanbestedingsdocumenten kunnen worden gedaan, worden de in het vorige lid bedoelde termijnen dienovereenkomstig verlengd.
- Wanneer het om dringende redenen onmogelijk is de in de vorige leden bedoelde termijnen in acht te nemen, kan de aanbestedder de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen bepalen op ten minste 10 dagen, te rekenen vanaf de datum van verzending van de uitnodiging. De uitnodigingen tot inschrijving dienen in dat geval op een zo snel mogelijke manier te worden verzonden.
- De aanbestedder verzendt, gelijktijdig met de uitnodigingen, aan een door hem niet gekozen gegadigde bericht, dat hij niet wordt uitgenodigd.
- Een niet gekozen gegadigde kan de aanbestedder binnen 15 dagen na ontvangst van het bericht schriftelijk verzoeken in kennis te worden gesteld van de redenen die ertoe hebben geleid dat hij niet is uitgenodigd. De aanbestedder deelt binnen 15 dagen na ontvangst van dit verzoek aan de verzoeker schriftelijk deze redenen mede.

Artikel 28 Inschrijving en aanbesteding

- Op de inschrijving en aanbesteding, bedoeld in dit hoofdstuk, zijn de artikelen 8, vierde lid, en 9 tot en met 23 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat:
 - in afwijking van artikel 9, derde lid, afschriften van de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing, in de gevallen genoemd in artikel 26, tweede lid en 27, derde lid, ten minste vier dagen vóór de aanbesteding worden verstrekt;
 - het in artikel 9, derde lid, genoemde afschrift van de nota van inlichtingen en van het proces-verbaal van aanwijzing, door of namens de aanbestedder slechts worden verstrekt aan een gegadigde die tot inschrijving is uitgenodigd;
 - bij de opening van de (enveloppen met de) inschrijvingsbiljetten, bedoeld in artikel 19, eerste lid, alleen de inschrijvers in persoon of bij gemachtigde tegenwoordig mogen zijn;
 - in afwijking van artikel 20, tweede lid, alleen de inschrijvers kennis kunnen nemen van het proces-verbaal van aanbesteding.
- Tenzij de aanmelding gezamenlijk is geschiedt, is het een tot inschrijving uitgenodigde gegadigde niet toegestaan een inschrijving te doen met een andere tot inschrijving uitgenodigde gegadigde.

HOOFDSTUK IV ONDERHANDELINGSPROCEDURE NA VOORAFGAANDE BEKENDMAKING

Artikel 29 Omschrijving

Een onderhandelingsprocedure na voorafgaande bekendmaking is een aanbesteding, die algemeen bekend wordt gemaakt en waarbij een ieder zich als gegadigde kan aanmelden, waarna de aanbesteder met door hem zelf gekozen gegadigden overleg pleegt, en via onderhandelingen met een aantal van hen de contractuele voorwaarden vaststelt. Dit aantal bedraagt ten minste drie, op voorwaarde dat er voldoende geschikte gegadigden zijn.

Artikel 30 Aankondiging; bekendmaking

1. Op de aankondiging en de bekendmaking is artikel 25, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.
2. De aankondiging en de bekendmaking, bedoeld in het eerste lid, worden opgesteld overeenkomstig model C van de bij dit reglement behorende bijlage I.
3. De onder punt 12 van de in het tweede lid bedoelde aankondiging en bekendmaking te vermelden eisen dienen objectief en eenduidig te zijn en dienen in redelijke verhouding te staan tot de aard en de omvang van de aan te besteden dienstverlening. De eisen dienen in overeenstemming te zijn met het daaromtrent gestelde in de Dienstenrichtlijn.

Artikel 31 Aanmelding als gegadigde

Op de aanmelding als gegadigde is artikel 26, eerste en tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 32 Uitnodiging tot het voeren van overleg

1. Tenzij de aanbesteder besluit geen der gegadigden een uitnodiging te zenden tot het voeren van overleg, nodigt hij een aantal gegadigden die voldoen aan de eisen gesteld in de aankondiging en de bekendmaking, uit tot het voeren van overleg als bedoeld in artikel 33.
2. De uitnodiging tot het voeren van overleg vermeldt waar en wanneer het overleg tussen de aanbesteder en de desbetreffende gegadigde zal plaatsvinden, alsmede het tijdstip waarop uiterlijk overeenstemming als bedoeld in artikel 33, eerste lid, dient te zijn bereikt. De termijn tussen de uitnodiging tot het voeren van overleg en de dag waarop het overleg wordt gevoerd bedraagt ten minste 14 dagen.
3. De uitnodigingen tot het voeren van overleg worden gelijktijdig en schriftelijk op een zo snel mogelijke manier aan de daartoe gekozen gegadigden verzonden. Bij de uitnodigingsbrief moeten de aanbestedingsdocumenten worden ingesloten.
4. De aanbesteder verzendt, gelijktijdig met de uitnodigingen, aan een door hem niet gekozen gegadigde bericht dat hij niet wordt uitgenodigd.
5. Een niet tot het voeren van overleg gekozen gegadigde kan de aanbesteder binnen 15 dagen na ontvangst van het bericht schriftelijk verzoeken in kennis te worden gesteld van de redenen die ertoe hebben geleid dat hij niet is uitgenodigd. De aanbesteder deelt binnen 15 dagen na ontvangst van dit verzoek aan de verzoeker schriftelijk deze redenen mede.

Artikel 33 Overleg over dienstverlening en de voorwaarden

1. Het met een uitgenodigde gegadigde te voeren overleg strekt ertoe overeenstemming te bereiken over de inhoud van een of meer door de gegadigden in te dienen voorstellen tot aanpassing van de hem toegezonden aanbestedingsdocumenten.
2. Het in het eerste lid bedoelde overleg kan onder meer de technische, uitvoeringstechnische, organisatorische en kostentechnische aspecten van de aan te besteden dienstverlening betreffen, doch in elk geval niet de prijs.
3. De aanbesteder maakt van het verloop van het overleg met iedere gegadigde een afzonderlijk proces-verbaal op dat door beide partijen wordt ondertekend en dat nauwkeurig de inhoud weergeeft van:
 - a. de mogelijkheden tot aanpassing van de aanbestedingsdocumenten waarvan door de gegadigde of de aanbesteder in het overleg melding is gemaakt en
 - b. de voorstellen tot aanpassing van de aanbestedingsdocumenten waarover overeenstemming is bereikt.

- De aanbestede verstrekt de desbetreffende gegadigde een afschrift van het proces-verbaal.
4. Van de mogelijkheden tot aanpassing van de aanbestedingsdocumenten die door gegadigden in het overleg zijn genoemd, alsmede van de voorstellen tot aanpassing van de aanbestedingsdocumenten waarover door de aanbestede met gegadigden overeenstemming is bereikt, worden noch door de aanbestede, noch door gegadigden tot het tijdstip van de opdracht tot dienstverlening mededelingen aan andere gegadigden gedaan.

Artikel 34 Uitnodiging tot inschrijving

1. Tenzij de aanbestede besluit geen der gegadigden een uitnodiging tot inschrijving te zenden, nodigt hij een aantal van de gegadigden met wie het in artikel 33 bedoelde overleg tot overeenstemming heeft geleid uit om een inschrijving in te dienen. Dit aantal bedraagt ten minste drie, op voorwaarde dat er voldoende geschikte gegadigden zijn.
2. De uitnodiging tot inschrijving vermeldt:
 - a. de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen, het adres waar deze moeten worden ingediend en de taal of talen waarin zij moeten worden gesteld en
 - b. plaats en tijdstip van de aanbesteding.
3. De uitnodiging tot inschrijving gaat vergezeld van een exemplaar van de na overleg met de desbetreffende gegadigde aangepaste aanbestedingsdocumenten.
4. Indien de aangepaste aanbestedingsdocumenten inhoudelijk aan elkaar gelijk zijn, wordt dit in de uitnodiging tot inschrijving vermeld. In dat geval is artikel 37 niet van toepassing.

Artikel 35 Verzending uitnodiging tot inschrijving

1. De termijn tussen de dag van verzending van de schriftelijke uitnodigingen, bedoeld in artikel 34, en de dag van aanbesteding bedraagt ten minste 14 dagen.
2. De uitnodigingen worden gelijktijdig en schriftelijk op een zo snel mogelijke manier aan de daartoe gekozen gegadigden verzonden.
3. De aanbestede verzendt, gelijktijdig met de uitnodigingen bedoeld in het tweede lid, aan een door hem niet gekozen gegadigde bericht, dat hij niet wordt uitgenodigd.
4. Een niet gekozen gegadigde kan de aanbestede binnen 15 dagen na ontvangst van het bericht schriftelijk verzoeken in kennis te worden gesteld van de redenen die ertoe hebben geleid dat hij niet is uitgenodigd. De aanbestede deelt binnen 15 dagen na ontvangst van dit verzoek aan de verzoeker schriftelijk deze redenen mede.

Artikel 36 Inschrijving en aanbesteding

1. Op de inschrijving en aanbesteding zijn de artikelen 8, vierde lid, 10 tot en met 17, 19, derde lid, 20, eerste lid, en 21 van overeenkomstige toepassing.
2. Indien de uitnodiging tot inschrijving overeenkomstig artikel 34, vierde lid, vermeldt dat de aangepaste aanbestedingsdocumenten inhoudelijk aan elkaar gelijk zijn, is naast de in het eerste lid genoemde bepalingen tevens artikel 18 op de inschrijving en aanbesteding van toepassing.
3. Tenzij de aanmelding gezamenlijk is geschiedt, is het een tot inschrijving uitgenodigde gegadigde niet toegestaan een inschrijving te doen met een andere tot inschrijving uitgenodigde gegadigde.

Artikel 37 Onderhandelingen na de inschrijving

1. Naar aanleiding van de gedane inschrijvingen kan de aanbestede met een of meer van de inschrijvers gelijktijdig onderhandelingen voeren. De inschrijvers zullen geen belemmeringen opwerpen tegen het door de aanbestede met andere inschrijvers voeren van zodanige onderhandelingen.
2. De aanbestede maakt van de naar aanleiding van de met elke inschrijver gevoerde onderhandelingen een proces-verbaal op dat door beide partijen wordt ondertekend en nauwkeurig weergeeft:
 - a. het verloop van de onderhandelingen;
 - b. de mogelijkheden tot aanpassing van de aanbestedingsdocumenten en de inschrijving waarvan door de inschrijver of de aanbestede tijdens de onderhandelingen melding is gemaakt en
 - c. de aanpassingen van de aanbestedingsdocumenten en de inschrijving waarover tijdens de onderhandelingen met de desbetreffende inschrijver overeenstemming is bereikt.De aanbestede verstrekt de desbetreffende inschrijver een afschrift van het proces-verbaal.

3. Van op enig moment door inschrijvers gedane prijsaanbiedingen, alsmede van de inhoud en het verloop van de met inschrijvers gevoerde onderhandelingen, worden noch door de aanbesteder, noch door de inschrijvers tot het tijdstip van de opdracht tot dienstverlening mededelingen gedaan aan andere inschrijvers.

Artikel 38 Keuze opdrachtnemer

1. De aanbesteder is niet verplicht dienstverlening op te dragen.
2. Voor de opdracht tot dienstverlening komen alleen inschrijvers in aanmerking die zowel op de dag van aanbesteding als op de dag van opdrachtverlening voldoen aan de eisen die in de aanbestedingsdocumenten en de bekendmaking zijn vermeld.
3. Onverminderd het tweede lid geschiedt de opdracht tot dienstverlening aan de inschrijver met de economisch meest voordelige aanbieding, welke tot stand kan zijn gekomen na onderhandelingen als bedoeld in artikel 37.
4. Een inschrijver kan de aanbesteder schriftelijk verzoeken in kennis te worden gesteld van de redenen die ertoe hebben geleid dat dienstverlening niet aan hem is opgedragen. De aanbesteder deelt binnen 15 dagen na ontvangst van het verzoek aan de verzoeker schriftelijk deze redenen mede alsook de naam van degene aan wie dienstverlening is opgedragen.
5. Voor de opdracht tot dienstverlening volgens een alternatieve aanbieding komt uitsluitend de inschrijver in aanmerking die deze aanbieding heeft gedaan.
6. Indien dienstverlening mede omvat het door een inschrijver maken van een ontwerp, komt voor de opdracht tot dienstverlening volgens een ingediend ontwerp uitsluitend de inschrijver in aanmerking van wie het desbetreffende ontwerp afkomstig is.
7. Indien twee of meer inschrijvers gelijkelijk voor de opdracht tot dienstverlening in aanmerking komen, beslist het lot aan wie van hen de opdracht zal worden verstrekt. De desbetreffende inschrijvers worden er tijdig van in kennis gesteld, dat een loting zal plaatsvinden en waar, wanneer en door wie de loting zal worden gehouden.
Zij zijn bevoegd daarbij in persoon of bij gemachtigde aanwezig te zijn.

Artikel 39 Opdracht

1. De overeenkomst tot dienstverlening komt tot stand door de opdracht op grond van het inschrijvingsbiljet of het resultaat van de onderhandelingen, bedoeld in artikel 37, tweede lid, onder c.
2. Op de opdracht is artikel 23, tweede, derde, vierde en vijfde lid, van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK V ONDERHANDELINGSPROCEDURE ZONDER VOORAFGAANDE BEKENDMAKING

Artikel 40 Omschrijving

Een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking is een aanbesteding, waarbij de aanbesteder met een of meer door hem zelf gekozen gegadigden overleg pleegt en via onderhandelingen met een of meer van hen de contractuele voorwaarden vaststelt.

Artikel 41 Uitnodigingen tot het voeren van overleg

Op de uitnodiging tot het voeren van overleg is artikel 32, tweede en derde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 42 Overeenkomstige bepalingen

Op de onderhandelingsprocedure, bedoeld in dit hoofdstuk, zijn de artikelen 33 tot en met 39 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in afwijking van artikel 34, eerste lid, een uitnodiging om een inschrijving in te dienen aan een of meer gegadigden kan worden gedaan.

HOOFDSTUK VI ONDERHANDSE AANBESTEDING

Artikel 43 Omschrijving

Een onderhandse aanbesteding is een aanbesteding, waarvoor een beperkt aantal van ten minste twee gegadigden tot inschrijving wordt uitgenodigd.

Artikel 44 Uitnodiging tot inschrijving

1. De aanbesteder geeft van zijn voornemen om dienstverlening onderhands aan te besteden kennis door een uitnodiging tot inschrijving aan twee of meer gegadigden te zenden.
2. De uitnodiging tot inschrijving gaat vergezeld van de aanbestedingsdocumenten en de overige gegevens die nodig zijn om tot inschrijving op dienstverlening te komen.
Deze gegevens kunnen onder meer zijn:
 - a. waar, wanneer en onder welke voorwaarden de aanbestedingsdocumenten verkrijgbaar zijn en waar en wanneer inlichtingen worden gegeven;
 - b. waar en wanneer een eventuele aanwijzing ter plaatse wordt gehouden;
 - c. waar en op welke data de aanbestedingsdocumenten, de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing ter inzage liggen;
 - d. waar en wanneer de inschrijvingsbiljetten moeten worden ingeleverd;
 - e. plaats en tijdstip van de aanbesteding.

Artikel 45 Verzending uitnodigingen tot inschrijving

1. De aanbesteder verzendt de uitnodigingen tot inschrijving, bedoeld in artikel 44, gelijktijdig.
2. De termijn tussen de dag van verzending van deze uitnodigingen en de dag van aanbesteding bedraagt ten minste 21 dagen, of in spoedeisende gevallen ten minste 10 dagen.

Artikel 46 Inschrijving en aanbesteding

1. Op de inschrijving en aanbesteding, bedoeld in dit hoofdstuk, zijn de voorschriften als genoemd in de artikelen 9 tot en met 23, uitgezonderd die van artikel 15, eerste lid en artikel 22, tweede en derde lid, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat:
 - a. in afwijking van artikel 9, derde lid, afschriften van de nota van inlichtingen en het proces-verbaal van aanwijzing, in spoedeisende gevallen, ten minste vier dagen vóór de aanbesteding worden verstrekt;
 - b. het in artikel 9, derde lid, genoemde afschrift van de nota van inlichtingen en van het proces-verbaal van aanwijzing, door of namens de aanbesteder slechts worden verstrekt aan een gegadigde die voor inschrijving is uitgenodigd;
 - c. het een inschrijver vrij staat om naast een aanbieding overeenkomstig de aanbestedingsdocumenten en de nota van inlichtingen, bij de inschrijving alternatieve aanbiedingen, overeenkomstig artikel 15, tweede, derde en vierde lid, in te dienen;
 - d. bij de opening van de (enveloppen met de) inschrijvingsbiljetten, bedoeld in artikel 19, eerste lid, alleen de inschrijvers in persoon of bij gemachtigde tegenwoordig mogen zijn;
 - e. in afwijking van artikel 20, tweede lid, alleen de inschrijvers kennis kunnen nemen van het proces-verbaal van aanbesteding.
2. Tenzij twee of meer gegadigden gezamenlijk zijn uitgenodigd, is het een tot inschrijving uitgenodigde gegadigde niet toegestaan een inschrijving te doen met een andere tot inschrijving uitgenodigde gegadigde.

Artikel 47 Keuze opdrachtnemer

De opdracht tot dienstverlening geschiedt aan de inschrijver, wiens aanbieding de aanbesteder het meest aannemelijk voorkomt.

HOOFDSTUK VII ONDERHANDSE AANBESTEDING NA SELECTIE

Artikel 48 Omschrijving

Een onderhandse aanbesteding na selectie is een aanbesteding, waarbij een beperkt aantal van ten minste twee gegadigden in de gelegenheid wordt gesteld deel te nemen aan een selectie, waarna een of meer van hen tot inschrijving kunnen worden uitgenodigd.

Artikel 49 Selectie en uitnodiging

De aanbesteder geeft op een door hem te bepalen wijze aan twee of meer gegadigden kennis van zijn voornemen dienstverlening aan te besteden. Daarbij vermeldt hij aan welke eisen moet worden voldaan en welke gegevens moeten worden overgelegd om voor een uitnodiging tot inschrijving in aanmerking te kunnen komen. Na ontvangst van de aanmeldingen en de daarbij verstrekte gegevens bepaalt de aanbesteder wie hij uitnodigt om op dienstverlening in te schrijven.

Artikel 50 Inschrijving en aanbesteding

Op de uitnodiging tot inschrijving, de inschrijving en de aanbesteding zijn de voorschriften, bedoeld in de artikelen 44, tweede lid, 45, 46 en 47 van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VIII PUBLICATIEVOORSCHRIFTEN

Artikel 51 Aankondiging en bekendmaking; algemeen

1. De aankondiging wordt opgesteld overeenkomstig de in bijlage I van dit reglement opgenomen modellen en vermeldt op nauwkeurige wijze de in het betreffende model gevraagde inlichtingen. De aanbesteder zendt de aankondiging zo snel mogelijk en op de meest passende manier aan het Bureau voor officiële publicaties van de Europese Gemeenschappen. Indien zich het geval van artikel 26, tweede lid, eerste volzin, voordoet, moet de aankondiging per telegram, telexbericht of telefax genoemd bureau worden verzonden.
2. De aanbesteder moet de datum van verzending van de in het eerste lid bedoelde aankondiging kunnen aantonen.
3. De bekendmaking in de Nederlandse Staatscourant of in een landelijk verspreid vakblad mag eerst plaatsvinden na de in het eerste lid bedoelde verzending van de aankondiging. Deze bekendmaking mag geen andere gegevens bevatten dan die welke verschijnen in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

HOOFDSTUK IX MOTIVERINGSVERPLICHTINGEN

Artikel 52 Motivering niet-plaatsen opdracht of herbeginnen van de aanbesteding

De aanbesteder deelt aan de gegadigden of inschrijvers op hun verzoek mede om welke redenen hij heeft besloten dienstverlening niet op te dragen, dan wel de aanbesteding opnieuw te beginnen.

Artikel 53 Motivering in geval van abnormaal lage inschrijvingen

Indien inschrijvingen zijn gedaan die in verhouding tot de dienstverlening abnormaal laag lijken te zijn, verzoekt de aanbesteder, vóór hij deze inschrijvingen kan afwijzen, schriftelijk om die preciseringen over de samenstelling van de inschrijving die hij dienstig acht en onderzoekt hij deze samenstelling, waarbij hij rekening houdt met de verstrekte motivering.

Artikel 54 Proces-verbaal van opdrachtverlening

1. De opdrachtgever stelt van de opdrachtverlening een proces-verbaal op dat ten minste het volgende bevat:
 - a. de naam en het adres van de aanbesteder, het voorwerp en de waarde van de opdracht;
 - b. de namen van de gekozen gegadigden of inschrijvers, met motivering van die keuze;
 - c. de namen van de niet gekozen gegadigden of inschrijvers en de redenen daartoe;
 - d. de naam van de begunstigde en de motivering van de keuze van zijn aanbieding, alsmede, indien bekend, het gedeelte van de opdracht dat de begunstigde voornemens is door derden in onderaanneming te laten uitvoeren.
2. Indien de onderhandelingsprocedure na dan wel zonder voorafgaande bekendmaking is toegepast, bevat het proces-verbaal, bedoeld in het eerste lid, tevens een toelichting van de in de Dienstenrichtlijn genoemde omstandigheden die de aanwending van deze procedures rechtvaardigen.
3. Het in dit artikel bepaalde is niet van toepassing op een onderhandse aanbesteding en een onderhandse aanbesteding na selectie.

Artikel 55 Informatie betreffende opdrachtverlening

1. De aanbesteder die een opdracht heeft verleend doet het resultaat door middel van een aankondiging bekendmaken. Hij zendt hiertoe deze aankondiging uiterlijk 48 dagen na de verlening van de desbetreffende opdracht aan het Bureau voor officiële publicaties van de Europese Gemeenschappen.
2. Het eerste lid vindt geen toepassing op de gegevens overeenkomstig model D van de bij dit reglement behorende bijlage I waarvan openbaarmaking in de weg staat aan toepassing van de wet, in strijd is met het openbaar belang, schade zou kunnen toebrengen aan rechtmatige commerciële belangen van bepaalde overheids- of particuliere ondernemingen dan wel eerlijke mededinging tussen dienstverleners zou kunnen aantasten.
3. De opdrachtgever moet de datum van verzending van de in het eerste lid bedoelde aankondiging kunnen aantonen.
4. De aankondiging wordt opgesteld overeenkomstig model D van de bij dit reglement behorende bijlage I. De aankondiging verschaft op nauwkeurige wijze de in het model gevraagde inlichtingen.
5. Het in dit artikel bepaalde is niet van toepassing op een onderhandse aanbesteding en een onderhandse aanbesteding na selectie.

Artikel 56 Inlichtingen over eventuele onderaanneming

1. De aanbesteder kan inlichtingen vragen over het gedeelte van de opdracht dat de gegadigde of inschrijver eventueel door derden in onderaanneming wil laten uitvoeren.
2. Een verzoek om inlichtingen als bedoeld in het eerste lid moet door de aanbesteder in de aankondiging en de bekendmaking en/of in de aanbestedingsdocumenten worden vermeld. De gegadigde of inschrijver dient in zijn aanmelding of aanbieding mede te delen welk gedeelte van de opdracht hij eventueel voornemens is door derden in onderaanneming te laten uitvoeren. Deze mededeling laat de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer onverlet.

HOOFDSTUK X BESLECHTING VAN GESCHILLEN

Artikel 57 Geschillen

Een geschil tussen de bij de aanbesteding betrokkenen - daaronder begrepen een geschil dat slechts door een van de betrokkenen als zodanig wordt beschouwd -, dat ontstaat naar aanleiding van een aanbesteding waarop dit reglement van toepassing is, wordt ter beslechting voorgelegd aan de bevoegde burgerlijke rechter te 's-Gravenhage.

HOOFDSTUK XI SLOTBEPALING

Artikel 58 Citeertitel

Dit reglement kan worden aangehaald als "RAD-1998".

